

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра криміналістики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Криміналістика»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Криміналістика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 31 с.

Розробники:

Шевчук Віктор Михайлович, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри криміналістики;
Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри криміналістики;
Демідова Євгенія Євгенівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;
Капустіна Марієтта Владиславівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;
Шепітько Ірина Іванівна, кандидатка юридичних наук,
професорка кафедри права Національної безпеки та правової роботи
Військово-юридичного інституту

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 8 від 16 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 7 червня 2023 р.)

Завідувач кафедри – Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 14 від 4 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Шевчук Віктор Михайлович, доктор юридичних наук,
професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни	10
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	13
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	14
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	15
7. Критерії оцінювання результатів навчання	17
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	23
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	23

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Криміналістика» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС – 2,0	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов’язкова
Кількість модулів – 2	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»	Період підготовки: 2022-2025
Загальна кількість годин – 60		Семестр 6
Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи здобувача вищої освіти – 2-4	Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	Лекції 16 год.
		Практичні/лабораторні заняття 16 год.
	Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»	Самостійна робота 28 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про основні проблеми загальної теорії криміналістики, зміст окремих галузей криміналістичної техніки, тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій, специфіку розслідування окремих видів кримінальних правопорушень та основних умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення певних слідчих (розшукових) дій, застосування методичних рекомендацій з розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень.

Завдання:

- оволодіння основними поняттями та змістом криміналістики;

- опанування теоретичних основ криміналістики;
- засвоєння основних методів криміналістики;
- оволодіння технологіями виявлення, фіксації та вилучення слідів кримінальних правопорушень з використанням науково-технічних засобів;
- засвоєння наукових основ і принципів криміналістичної ідентифікації; основних понять і завдань криміналістичної техніки та системи криміналістичної тактики; понять, системи та принципів криміналістичної методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;
- оволодіння навичками аналізу та оцінки будь-якої слідчої ситуації;
- формування уявлень про досягнення сучасної криміналістики у сфері протидії злочинності;
- вироблення умінь встановлювати юридично-значущі факти;
- засвоєння можливостей використання криміналістичних рекомендацій у слідчій та судовій практиці;
- формування навичок складання процесуальних документів у відповідності до чинного кримінального процесуального законодавства.

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Криминологія», «Негласні заходи у правоохоронній діяльності», «Досудове розслідування кримінальних правопорушень».

Кореквізити: «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності», «Право національної безпеки України», «Запобігання кіберзлочинності».

Постреквізити: «Засоби зв'язку та програмно-технічні комплекси підрозділів Державної прикордонної служби України», «Кримінальна відповідальність за воєнні злочини», «Запобігання військовим кримінальним правопорушенням».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД - 1.	Демонструвати розуміння концептуальних підходів у визначенні предмета і системи криміналістики.
РН НД - 2.	Використовувати понятійно-категоріальний апарат криміналістики у професійній діяльності.
РН НД - 3.	Застосовувати методи вимірювання, опису, експерименту, порівняння, дедукції, індукції, аналогії та спостереження у кримінальному провадженні.
РН НД - 4.	Застосовувати засоби криміналістичної техніки та техніко-криміналістичні прийоми при виявленні, дослідженні та фіксації доказової інформації.
РН НД - 5.	Аналізувати та визначати механізм слідоутворення.
РН НД - 6.	Демонструвати розуміння функціонування системи криміналістичних обліків та можливостей їх використання у кримінальному провадженні.
РН НД - 7.	Демонструвати розуміння ситуаційно обумовлених тактичних особливостей проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, судових дій, а також тактичних особливостей участі прокурора і захисника у кримінальному провадженні.
РН НД - 8.	Застосовувати тактичні прийоми та (або) їх системи в умовах дотримання правових та етичних вимог при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.
РН НД - 9.	Демонструвати розуміння положень окремих криміналістичних методик розслідування кримінальних правопорушень.
РН НД - 10.	Формулювати слідчі версії про подію кримінального правопорушення шляхом аналізу наявної первинної інформації.
РН НД - 11.	Складати плани розслідування кримінальних правопорушень, плани проведення окремих слідчих (розшукових) дій з урахуванням слідчих ситуацій.
РН НД - 12.	Аналізувати матеріали кримінального провадження з метою виявлення недоліків розслідування певних видів кримінальних правопорушень, тактичних помилок під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати нові знання.

ЗК 1.2. Здатність до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

ЗК 1.3. Здатність бути лідером, стимулювати на досягнення спільної мети, брати на себе відповідальність.

ЗК 1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне

забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

СК 1.2. Уміння виявляти проблеми правозастосування та пропонувати шляхи їх вирішення під час здійснення правоохоронної діяльності.

СК 1.4. Здатність використовувати спеціальні знання в різних сферах правоохоронної діяльності.

СК 1.5. Вміння визначати напрями і способи виявлення та протидії організованій та транснаціональній злочинності.

Програмних результатів навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

PH13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

PH14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

PH15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

PH18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

PH21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

PH 1.1. Виконувати оперативні завдання правоохоронної діяльності із залученням фахівців з інших галузей знань.

PH 1.2. Демонструвати навички верифікації отриманої під час здійснення правоохоронної діяльності інформації.

PH 1.3. Ефективно реагувати на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення та інші події.

РН 1.4. Визначати професійні завдання і організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за отримані результати та здійснювати службові обов'язки у нестандартних ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації.

РН 1.5. Виявляти навички фізичної підготовленості; експлуатації й обслуговування техніки; тактичного планування, моделювання та прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи криміналістики. Криміналістична техніка

Предмет, система, методи та завдання криміналістики. Історія криміналістики. Предмет криміналістики. Зміст і сучасні підходи до конструювання визначень криміналістики. Закономірності, які вивчає криміналістика, закони її розвитку. Завдання криміналістики на сучасному етапі. Природа криміналістики. Зв'язок криміналістики з суміжними галузями знань. Місце криміналістики в системі юридичних наук. Система криміналістики. Загальна теорія криміналістики. Криміналістична та спеціальна техніка. Криміналістична тактика. Криміналістична методика.

Класифікація методів криміналістики. Загальнонаукові методи криміналістики. Спостереження, вимірювання, опис, експеримент, порівняння, моделювання, математичні методи (методи математичної статистики, теорії ймовірності, геометричного та графічного аналізу, вимірювання та рахування).

Методи науки та методи практичної діяльності. Спеціальні методи криміналістики. Критерії допустимості спеціальних методів криміналістики у кримінальному судочинстві.

Виникнення і розвиток криміналістики. Етапи становлення криміналістики. Сучасний стан криміналістики в Україні. Експертні та наукові криміналістичні установи в Україні: етапи становлення. Українські вчені-криміналісти і криміналістична література. Можливості щодо реалізації

криміналістичних засобів, прийомів та методів у вирішенні завдань протидії злочинності.

Криміналістична ідентифікація. Поняття криміналістичної ідентифікації. Наукові засади криміналістичної ідентифікації. Загальна теорія криміналістичної ідентифікації. Значення криміналістичної ідентифікації в судовій, слідчій та експертній практиці. Типи та види криміналістичної ідентифікації. Групова належність та її значення. Об'єкти криміналістичної ідентифікації та їх класифікація. Поняття та класифікація ідентифікаційних ознак. Критерії ідентифікаційних ознак. Ідентифікаційне поле. Ідентифікаційний період. Загальна методика ідентифікації. Стадії ідентифікації. Способи порівняльного дослідження та відповідне програмне забезпечення. Результат ідентифікаційного дослідження.

Трасологія. Поняття «трасологія», її наукові основи. Поняття «слід» у трасології. Механізм слідоутворення. Класифікація слідів. Основи дактилоскопії. Сліди рук. Папілярні візерунки, їх види. Виявлення, фіксація і вилучення слідів рук. Порошкопичні та еджескопичні дослідження. Сутність дактилоскопічної експертизи. Сліди ніг та взуття людини. Доріжка слідів ніг та її криміналістичне значення. Фіксація слідів ніг. Способи виготовлення гіпсових зліпків. Сліди знарядь злочину та інструментів, їх класифікація. Способи фіксації слідів знарядь злочину та інструментів. Сліди транспортних засобів, їх класифікація. Особливості фіксації та вилучення слідів транспортних засобів.

Судова балістика. Криміналістична вибухотехніка. Поняття «судова балістика», її наукові основи. Завдання судової балістики. Вогнепальна зброя, її класифікація. Боєприпаси до вогнепальної зброї. Види і характеристика слідів пострілу. Слідчий огляд вогнепальної зброї та слідів її дії. Огляд і дослідження боєприпасів. Експертиза зброї та слідів і обставин її використання.

Поняття «криміналістична вибухотехніка» та її значення. Об'єкти криміналістичної вибухотехніки. Завдання криміналістичної вибухотехніки. Криміналістична класифікація вибухових речовин і вибухових пристроїв. Сліди, пов'язані з використанням вибухових матеріалів. Слідчий огляд у

кримінальних провадженнях щодо подій, пов'язаних із використанням вибухових матеріалів. Вибухотехнічна експертиза.

Модуль 2. Криміналістична тактика та методика

Організація і планування розслідування. Сутність організації розслідування, її зміст. Поняття та значення планування розслідування. Принципи планування розслідування. Елементи планування. Техніка планування. Особливості планування у складних та багатоепізодних провадженнях. Криміналістична стратегія. Криміналістичне прогнозування. Криміналістична версія, її логічна природа. Види криміналістичних версій. Побудова версій, їх перевірка.

Тактика проведення невербальних слідчих дій. Поняття, види та принципи слідчого огляду. Учасники слідчого огляду та їх роль. Поняття «огляд місця події». Принципи огляду місця події. Підготовка до огляду місця події. Ситуації огляду місця події. Фіксація результатів слідчого огляду. Складання фототаблиць, планів та схем. Поняття та ознаки обшуку. Види обшуку та їх характеристика. Об'єкти обшуку та пошуку. Обшук у приміщенні. Обшук ділянки місцевості. Обшук особи. Обшук транспортних засобів. Обшук комп'ютерних засобів. Підготовка до обшуку. Тактика обшуку. Типові системи тактичних прийомів обшуку. Фіксація результатів обшуку. Особливості фіксації відомостей про об'єкти пошуку. Поняття та ознаки слідчого експерименту. Види слідчого експерименту. Перевірка показань на місці. Підготовка до слідчого експерименту. Створення умов для проведення слідчого експерименту. Залучення спеціалістів. Тактичні правила проведення слідчого експерименту. Застосування науково-технічних засобів. Фіксація результатів слідчого експерименту.

Тактика проведення вербальних слідчих дій. Поняття та види допиту. Предмет допиту. Підготовка до допиту. Зміст тактики допиту. Тактичні прийоми допиту та їх система. Процес формування показань. Перехресний допит. Допит судового експерта. Допит малолітніх та неповнолітніх. Тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб (очна ставка). Фіксація

результатів допиту. Застосування звукозапису і відеозапису на допиті. Поняття та ознаки пред'явлення для впізнання. Види впізнання. Об'єкти пред'явлення для впізнання. Підготовка до пред'явлення для впізнання. Порядок пред'явлення для впізнання живих осіб, трупів, предметів і тварин. Тактичні прийоми пред'явлення для впізнання. Фіксація результатів пред'явлення для впізнання. Відеозйомка та звукозапис при пред'явленні для впізнання.

Тактичні помилки при проведенні невербальних та вербальних слідчих дій. Класифікація тактичних помилок. Типові причини тактичних помилок. Тактичний ризик.

Розслідування військових кримінальних правопорушень. Криміналістична характеристика військових кримінальних правопорушень. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розслідуванні військових кримінальних правопорушень. Типові слідчі ситуації та типові версії при розслідуванні військових кримінальних правопорушень. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Використання спеціальних знань при розслідуванні військових кримінальних правопорушень.

Розслідування окремих кримінальних правопорушень проти національної безпеки України. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень проти національної безпеки України. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розслідуванні кримінальних правопорушень проти національної безпеки України. Типові слідчі ситуації та типові версії при розслідуванні кримінальних правопорушень проти національної безпеки України. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та тактичних операцій.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Теоретичні основи криміналістики.				

		Криміналістична техніка.				
1.		Тема 1. Предмет, система, методи та завдання криміналістики. Історія криміналістики	6	2	2	2
2.		Тема 2. Криміналістична ідентифікація	8	2	2	4
3.		Тема 3. Трасологія	8	2	2	4
4.		Тема 4. Судова балістика. Криміналістична вибухотехніка	8	2	2	4
		<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>14</i>
		Модуль 2. Криміналістична тактика та методика.				
5.		Тема 1. Організація і планування розслідування. Тактика проведення невербальних слідчих дій	8	2	2	4
6.		Тема 2. Тактика проведення вербальних слідчих дій	8	2	2	4
7.		Тема 3. Розслідування військових кримінальних правопорушень	8	2	2	4
8.		Тема 4. Розслідування окремих кримінальних правопорушень проти національної безпеки України	6	2	2	2
		<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>14</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	60/2,0	16	16	28

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах:

- підбір та аналітичне дослідження рекомендованої, додаткової навчальної та наукової літератури, релевантних емпіричних даних;
- опрацювання матеріалів лекцій;
- підготовка до практичних занять;

- виконання практичних завдань;
- робота в інформаційних мережах;
- відпрацювання практичних навичок в лабораторіях та комп'ютерному класі кафедри з відповідними навчальними програмами;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези тощо);
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- участь в олімпіадах, турнірах та інших змагальних заходах;
- узагальнення слідчої, судової та експертної практики;
- здійснення аналізу законопроектів і змін до актів законодавства з питань криміналістичного забезпечення досудового розслідування;
- складання проектів процесуальних документів;
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (виконання тестових завдань, ін.);
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені кафедрою, тощо.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри криміналістики.

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Криміналістика» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних та лабораторних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе/реферату з ініціативи здобувача, виконання завдань щодо відпрацювання

навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів, а також умінь та навичок використання тактичних і методичних засобів криміналістичного забезпечення, виконання практичної частини лабораторних робіт та оформлення їх результатів. У ході практичного/лабораторного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,5; 0,75; 1);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Упродовж двох модулів здобувачі виконують 8 лабораторних робіт і представляють їх портфолію. Максимальна кількість балів за лабораторні роботи – 10;

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі виконання тестових завдань. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача до вивчення поточного матеріалу, в тому числі, набуття основних навичок та умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення певних слідчих (розшукових) дій, застосування методичних рекомендацій з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень; активності здобувача освіти у якісному виконанні практичної частини лабораторних робіт та оформленні результатів їх проведення.

Впродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач допускається до складання іспиту, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Криміналістика» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль				Лабораторні роботи	Індивідуальна робота здобувачів	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2					
п/з	Тестове завдання	п/з	Тестове завдання				
max 4	max 6	max 4	max 6	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (іспит):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному / лабораторному занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки
	0,75	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Тестове завдання	Max 6	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки
	5-4	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є незначна кількість несуттєвих помилок
	3-2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Оцінка лабораторних робіт	Max 10	Високий (творчий) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	9	Достатньо високий рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	8	Належний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	7	Рівень вище середнього щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	6	Середній рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів,

		методологічних рекомендацій
	5	Елементарний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	4	Низький рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	3	Початковий (мінімальний) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	2	Недостатня відповідність щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	1	Невідповідність щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	Min 0	Відсутність певного рівня щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Наукова доповідь	Max 10	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Ґрунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, судова практика, практика органів охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановку його мети та завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Окрім викладення матеріалу робота містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	8	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості</p>

		проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.
	6	Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела. Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.
	4	Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на судову та / або правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.
	2	Робота недостатньо структурована, не має змістовної логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.
	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито

		недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу	Max 4	В роботі здійснена анотація обраних за погодженням з викладачем-науковим керівником джерел. Наведено бібліографічний опис анотованого джерела, надана характеристика його змісту, виділена головна ідея, ключові положення. Анотація містить не лише огляд прочитаного матеріалу, а й аналітичну позицію здобувача вищої освіти з приводу отриманої інформації. Здобувач продемонстрував вміння працювати з літературою, аналізувати норми чинного законодавства, використовувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки. Анотація відповідає вимогам, які пред'являються до такого виду робіт. Вказуються причини обрання певної теми, джерел, робіт конкретних авторів, обґрунтовується актуальність теми, наводиться думка здобувача щодо усвідомленого матеріалу та формулюється висновок.
	2	Анотація здійснена поверхнево, містить лише огляд прочитаного матеріалу. Здобувач не продемонстрував вміння працювати з літературою, ґрунтовно аналізувати норми чинного законодавства, використовувати у необхідній кількості наукові джерела та правозастосовну практику, виокремлювати проблеми правозастосування та головну думку. Зроблені висновки не в повній мірі відображають зміст анотованого матеріалу або є помилковими.
	Min 0	Анотація містить лише загальний огляд дослідженого матеріалу. Зроблені висновки не відображають його зміст, є помилковими або містять ознаки академічного плагіату.
Есе	Max 6	Есе виконано самостійно, сумлінно та добросовісно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, прецедентах Європейського суду з прав людини, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.

	4	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Розробка схем, таблиць, діаграм	3	Розроблено схему, таблицю, діаграму на основі комплексного аналізу чинного законодавства, узагальнення правозастосовної практики, опанування літературних джерел з навчальної дисципліни, яку вивчає здобувач вищої освіти. Належна систематизація матеріалу дозволила ґрунтовно проаналізувати взаємозв'язки, відмінності тощо. Цей вид індивідуальної роботи бажано проілюструвати презентацією, що значно підвищує її ілюстративність. Робота виконана акуратно, ретельно, ґрунтовно, самостійно.
Створення презентації	3	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Написання та опублікування наукової статті	10	Наукова стаття є логічно завершеною, ґрунтовною, в ній досліджено найбільш актуальні проблеми чи певне питання, яке є важливим для поглиблення знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що ним вивчається. Стаття має науковий стиль викладу. Змістовно їй притаманні точність, зрозумілість, зв'язаність (логічна несуперечливість), цілісність, грамотність, довершеність матеріалу та його високий науковий рівень. Структурні елементи статті відповідають вимогам видання, до якого вона подається. Максимальний бал виставляється за умови опублікування підготовленої статті видавництвом.
Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою здобувач вищої освіти виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і

		<p>концепціях дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	55	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури і знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших із них за допомогою викладача.</p>
	35	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.</p>
	Min 0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю (іспит)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
5. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.

6. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
7. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
8. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
9. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
10. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
11. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
12. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.
13. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
14. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
15. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 р. № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.
16. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : затв.

наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

17. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10.09.2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

18. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : затв. наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20v0114900-12#Text>.

19. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол: затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 17.08.2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20z0849-20#Text>.

20. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03.11.2015 р. № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

21. Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативно-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України : затв. наказом

МВС України та ДДУПВП від 23.08.2002 р. № 823/188. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-02#Text>.

22. Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України : затв. наказом МВС України від 11.09.2001 р. № 785. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

23. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень і Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 р. № 1950/5). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

24. Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.10.2017 р. № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1433-17#Text>.

25. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03.11.2015 р. № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

26. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Генерального прокурора від 30.06.2020 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>.

27. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#Text>.

28. Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «іКейс» : затв. наказом Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора, Ради суддів України, Вищого антикорупційного суду від 15.12.2021 р. № 175/390/57/72. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21#Text>.

29. Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.

30. Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 р. № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Література

Основна література

1. Shepitko V. Introduction to Criminalistics. Kharkiv : Apostille Publishing House LLC, 2021. 168 p.
2. Textbook of Criminalistics. Vol II: Criminalistic Technique and Tactics / edited by Hendryk Malevski, Valery Shepitko. Vilnius, Kharkiv : Pravo Publishing House LLC, 2023. 840 p.
3. Благута Р. І., Мовчан А. В. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання : монографія. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 256 с.
4. Економічна безпека держави: криміналістичне забезпечення : навч. посіб. / В. В. Топчій та ін. Київ : 7БЦ, 2021. 537 с.
5. Єфімов М. М. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : підручник. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
6. Журавель В. А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан : монографія. Харків : Право, 2021. 448 с.
7. Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2020. 268 с.
8. Копча В. В. Криміналістична техніка, тактика і методика : навч. посіб. Одеса : Гельветика, 2022. 286 с.

9. Корж В. П. Огляд місця події: процесуальні підстави, особливості тактики, криміналістичні рекомендації : наук.-практ. посіб. для слідчих, прокурорів, поліцейських патрул. та кримінал. поліції. Харків : Золоті сторінки, 2019. 224 с.
10. Криміналістика : підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 456 с.
11. Криміналістика : підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.
12. Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк та ін. Харків : ФОП Панов А. М., 2019. 144 с.
13. Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності в умовах змагального кримінального провадження : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2021. 248 с.
14. Плетенець В. М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 424с.
15. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.
16. Розслідування воєнних злочинів і пов'язаних з війною кримінальних правопорушень: кримінально-правові, кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2023. 400 с.
17. Сиводєд І. С. Теоретичні та організаційно-тактичні проблеми розслідування кримінальних правопорушень, які вчинені на окупованих територіях України : монографія. Київ : Видавництво «Людмила», 2023. 924 с.
18. Скрипник А. В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні : монографія. Харків : Право, 2022. 408 с.

19. Шевчук В. М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи : добірка наук. праць. Харків : Право, 2020. 1280 с.
20. Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки : енциклопедія. Харків : Право, 2021. 508 с.

Додаткова література

1. Developments of criminalistics theory and future of forensic expertology: liber amicorum profesoriui Egidijui Vidmantui Kurapkai : Collective monography / Malewski H., Matuliene S., Shepitko V., Shepitko M., Shevchuk V. and others. Vilnius : Lithuanian association of criminalists, Mykolas Romeris University, 2022. 608 p.
2. Latysh K. V., Demidova Ye. Ye., Kapustina M. V. OSINT as an investigative tool: problems of collection and standardization. *Problems of implementing legal norms under modern challenges* : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 131–149.
3. Shepitko, V., Shepitko, M., Latysh, K., Kapustina, M., & Demidova, E. Artificial intelligence in crime counteraction: From legal regulation to implementation. *Social & Legal Studios*. 2024. № 7(1). P. 135–144.
4. The basics of criminalistics : practical manual / under the general editorship of Anna Myrovskya. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.
5. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті : монографія. Харків : Апостіль, 2019. 196 с.
6. Борисенко І. В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа : монографія. Харків : Право, 2021. 720 с.
7. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків : Право, 2018. 952 с.
8. Гіверц П. В. Криміналістичне дослідження атипової вогнепальної зброї (за матеріалами ізраїльської експертної практики) : монографія. Харків : Апостіль, 2022. 216 с.

9. Домашенко О. М. Тактичні помилки у слідчій діяльності : монографія. Харків : Апостіль, 2019. 168 с.
10. Застосування безпілотних летальних апаратів під час досудового розслідування : практичний poradnik / А. А. Когут, В. В. Білоус та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2024. 76 с.
11. Капустіна М. В. Методико-криміналістичні засоби забезпечення протидії злочинам. *Право і суспільство*. 2021. Вип. № 6. С. 186–192.
12. Капустіна М. В., Демидова Є. Є., Латиш К. В. Використання сучасних інформаційних технологій при розслідуванні воєнних злочинів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 564–566. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/134.pdf.
13. Латиш К. В., Демидова Є. Є., Капустіна М. В. Можливості цифрової криміналістики під час розслідування легалізації корупційних доходів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 581–583. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/139.pdf.
14. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку : монографія / редкол.: О. В. Петришин, В. А. Журавель та ін. ; Національна академія правових наук України. Харків : Право, 2021. 680 с.
15. Розслідування колабораційної діяльності : практ. посіб. / Є. О. Письменський та ін. Київ : ВД «Дакор», 2024. 260 с.
16. Фурман Я. В., Юсупов В. В., Приходько Ю. П., Максимчук І. М. Огляд науково-технічних засобів, що використовуються при розслідуванні злочинів, пов'язаних з використанням вибухових матеріалів (пристроїв) : довідкове видання. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 64 с.
17. Шевцов С. О., Кожевніков О. А. Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування : посібник / М-во внутр. справ України; Експертна служба; Харківськ. наук.-дослід. експерт.-криміналіст. центр. Харків, 2020. 43с.

Интернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України - <https://mvs.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - <https://www.gp.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Служби безпеки України - <https://ssu.gov.ua>
9. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань - <https://dbr.gov.ua/>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень - <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/79-kafedra-kriminalistiki>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Криміналістика». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1163>